

STOWARZYSZENIE GMIN I POWIATÓW MAŁOPOLSKI

z siedzibą w Krakowie
31-004 Kraków, Pl. Wszystkich Świętych 3/4
Biuro:
31-006 Kraków
ul. Grodzka 15/2

tel.: 12 421 93 12,12 tel./fax: 12 426 81 05
www.sgpm.krakowpl; e-mail: biuro@sgpm.krakowpl

nr konta: KBS 30 85910007 0020 0093 1577 0002
Regon 351011374 NIP 676-10-71-117 KRS 0000182275

APEL

Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski oraz Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP do Premiera i Rządu do Premiera i Rządu o wprowadzenie sektorowej Tarczy Antykryzysowej dla Turystyki Kraków, 12 maja 2020 r.

Pandemia chińskiego koronawirusa COVID-19 niespodziewanie i z impetem uderzyła w nasze zdrowie i naszą gospodarkę oraz prawie wszystkie państwa na świecie. Dzisiaj mierzymy się z globalnym kryzysem, który łącznie z jego dotkliwymi następstwami może potrwać nawet kilka lat.

W sferze gospodarczej rządy wielu państw uruchamiają różne programy wspierania przedsiębiorców, co ma ograniczyć upadek firm, recesję i bezrobocie oraz przejmowanie firm w czasie załamania gospodarek w wielu państwach.

Uwzględniając program Tarczy Finansowej oraz ostatnio uruchomionej Tarczy Antykryzysowej dedykowanej dla sektora Transportu Drogowego, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski oraz Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP – największa w Polsce organizacja samorządów terytorialnych, skupiająca 1.000 gmin, powiatów i województw w 20 związkach, apelują do Premiera i Rządu o konieczne wsparcie dla jednej z najbardziej dotkniętych kryzysem branż, tj. branży turystycznej.

Turystyka to jeden z najważniejszych sektorów polskiej gospodarki, z dużą perspektywą na dalszy rozwój, który w wyniku pandemii COVID-19 znalazł się na skraju upadku.

Potencjał turystyczny w Polsce charakteryzuje się dużym przestrzennym zróżnicowaniem, co pozytywnie wpływa na wciąż bardzo duże możliwości rozwoju turystyki we wszystkich polskich regionach – terenach górskich od Sudetów do Karpat z Podhalem, Tatrami i Bieszczadami; Gór Świętokrzyskich; pojezierzami, nizinami, pasem nadmorskim. Mamy duży potencjał dla turystyki miejskiej kulturalnej i bardzo dynamicznie rozwijający się produkt eventów i konferencji dla zagranicznego i krajowego biznesu.

W poprzednich latach, również dzięki wzrostowi popytu na rynku wewnętrznym, turystyka była jednym z kół zamachowych polskiej gospodarki z udziałem PKB w ostatnich latach zbliżającym się do 7% i zatrudniającym 700 tysięcy pracowników. Sektor ten jest także ściśle powiązany z innymi gałęziami gospodarki, w tym m.in. przemysłem czasu wolnego, przetwórstwem spożywczym, transportem, handlem – spadki w turystyce bezpośrednio przekładają się na spadki w innych branżach.

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski od lat aktywnie działa dla rozwoju turystyki w Małopolsce; jesteśmy Członkiem Założycielem Małopolskiej Organizacji Turystycznej; w 1998 roku podczas Międzynarodowej Konferencji Światowej Organizacji Turystyki przedstawiłem nowy projekt unikalnego w Europie Szlaku Architektury Drewnianej obejmującego historyczną Małopolskę, a także Słowację i Ukrainę. Obecnie Szlak, którym opiekuje się Samorząd Województwa małopolskiego i Małopolska Organizacja Turystyczna liczy kilkaset pięknych, oryginalnych obiektów, w tym wiele wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Od 2006 roku Stowarzyszenie organizuje konferencje poświęcone turystyce pielgrzymkowej i religijnej pt. „Papieska Małopolska”,

jako że jesteśmy w Europie największym centrum takiej wielomilionowej turystyki obok Fatimy i Lourdes. W latach 2015-2016 zrealizowaliśmy wspólnie z Uniwersytetem Jagiellońskim 2-letni projekt badawczy „Szlaki kulturowe jako medium zmian w kulturze”. SGI PM przez prawie 30 lat zorganizowało w Krakowie kilkanaście konferencji poświęconych rozwojowi turystyki, w tym sześć edycji Ogólnopolskiego Forum Turystyki wspólnie z FRZiP RP.

Małopolska jest zagłębiem turystyki. Generuje ok. 9% PKB naszego województwa oraz daje pośrednie i bezpośrednie zatrudnienie dla co najmniej stu tysięcy pracowników. W samym Krakowie turystyka tworzy ok. 30 tysięcy stałych miejsc pracy, a biorąc pod uwagę efekty mnożnikowe, generuje ich ponad 40 tysięcy. Baza noclegowa Krakowa w 2018 roku to 270 obiektów noclegowych, w tym 156 hoteli (41,7% hoteli w województwie). Obiekty te oferowały 31,9 tys. miejsc noclegowych. Powiat tatrzański skupiał w swoich granicach 1/3 bazy noclegowej województwa, która dysponowała 25,9 tys. miejsc noclegowych.

Województwo Małopolskie jest największym turystycznym regionem Polski, w dodatku wciąż posiadającym bardzo duży potencjał wzrostowy. W 2019 r. Małopolskę odwiedziło 17 860 000 osób, w tym 3 780 000 gości z zagranicy.

Turyści w Krakowie w ubiegłym roku zostawili aż 7 mld zł, co stanowiło znaczną część przychodów wielu firm i dochodów samorządu, którego roczny budżet wynosi prawie 6 mld.

Przed pandemią Port Lotniczy im. Jana Pawła II w Krakowie-Balicach miesięcznie obsługiwał 700 tysięcy pasażerów, w kwietniu 2020 tych pasażerów było 52 ...

Dlatego konieczne jest uruchomienie ogólnopolskiej Tarczy Antykryzysowej dla branży turystycznej, dla ochrony polskich przedsiębiorców, właścicieli infrastruktury którzy mogą być zmuszeni do zamykania i wyprzedawania swojej infrastruktury i bazy noclegowej międzynarodowym instytucjom finansowym i zagranicznym korporacjom turystycznym ramach długoterminowych strategii. Zdecydowana większość firm turystycznych w Polsce należy do polskich obywateli. Bez pomocy państwa może się okazać, że turyści nie tylko w Małopolsce, po ustaniu pandemii, mogliby nie być gośćmi, jak do tej pory, w większości polskich pensjonatów, domów wczasowych, apartoteli, hosteli, hoteli, jako że te ostatnie przejdą w ręce inwestorów zagranicznych. Prawdopodobny jest taki scenariusz wydarzeń, że będą jedynie pracować jako personel w takich zagranicznych obiektach, świadcząc usługi.

Komisja Europejska obawiając się podobnych procesów w gospodarce państw Unii Europejskiej zaapelowała o ochronę różnych firm przed takim przejęciem. W ostatnich dniach m.in. rząd Republiki Federalnej Niemiec podjął podobne działania w celu ochrony swoich firm.

Chodzi o to, żeby nie doszło do faktycznego wywłaszczenia firm poprzez wykup nieruchomości przez kapitał zagraniczny, co destabilizowałoby długoterminową stabilność gospodarki krajowej, regionalnej i rodzinnej.

Wprowadzone już rozwiązania wakacji kredytowych, po pierwsze, nie wprowadzają karencji w spłacie całych kredytów, po drugie, dotyczą tylko finansowania bankowego. Wakacje te, dla finansowania infrastruktury - bazy noclegowej w turystyce - nie są skuteczne z uwagi na krótki okres ochrony, konieczność ponoszenia wydatków na obsługę zadłużenia odsetkowego, ograniczenie wsparcia wyłącznie dla niektórych form finansowania i niemożność pozyskania kapitału na modernizację, remonty, a to wszystko w okresie uderzenia w branżę przed sezonem, wstrzymania lub w najlepszym wypadku drastycznego ograniczenia przychodów w okresie co najmniej najbliższych 12 miesięcy.

I. Apelujemy do Premiera i Rządu o wprowadzenie sektorowej Tarczy Antykryzysowej dla Turystyki poprzez udzielenie niskooprocentowanych pożyczek 5, 10 i 15-letnich.

Zdajemy sobie sprawę, że podjęte działania nie będą wystarczające dla ochrony branży turystycznej, dlatego **apelujemy o udzielenie dla branży turystycznej – jednej z najbardziej dotkniętych branż w Polsce i na świecie, 5, 10 i 15 letnich niskooprocentowanych pożyczek (w tym refinansowania zaciągniętych kredytów), zabezpieczonych hipoteką** na nieruchomości - równoległe do aktualnych form wsparcia, co byłoby niewielkim wydatkiem, a raczej przedsięwzięciem organizacyjnym po stronie np. BGK czy wyspecjalizowanych banków jak np. PKO BP Hipoteczny.

Proponujemy wprowadzenie pożyczek, koniecznych dla utrzymania infrastruktury (bazy noclegowej), z zachowaniem co najmniej przykładowych preferencyjnych parametrów:

1a. **Karencja w spłacie kredytu** (odsetek i kapitału) do 31 lipca 2021 roku z możliwością wydłużenia w razie przedłużenia czasu pandemii do czasu jej zakończenia.

1b. **Karencja w spłacie kapitału do 12 miesięcy od ustania pandemii.**

2. Preferencyjne oprocentowanie pożyczek: **w okresie 12 miesięcy od ustania pandemii:**

okres pożyczki:	oprocentowanie:	waluta:
5 lat	roczna inflacja + 0,1pp marży	PLN
10 lat	roczna inflacja + 0,1pp marży	PLN
15 lat	roczna inflacja + 0,1pp marży	PLN

oraz (2b) udzielenie preferencyjnych pożyczek także w EUR i USD (z odpowiednim uwzględnieniem niskiego oprocentowania dla takich kredytów w walucie obcej),

a od 12 miesięcy po ustaniu pandemii (przez okres do ustalenia):

okres pożyczki:	oprocentowanie:	waluta:
5 lat	roczna inflacja + 0,5pp marży	PLN
10 lat	roczna inflacja + 0,6pp marży	PLN
15 lat	roczna inflacja + 0,7pp marży	PLN

a także (2c) udzielenie preferencyjnych pożyczek także w EUR i USD (z odpowiednim uwzględnieniem niskiego oprocentowania dla takich kredytów w walucie obcej).

3. Prowizja za udzielenie finansowania 0,2%.

4. Wysokość pożyczki mogłaby zostać powiększona o 30% wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie, pod warunkiem posiadania odpowiedniej wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie (LTV do 75%) – co pozwoli na sfinansowanie remontów obiektów w okresie po sezonie, a z przeznaczeniem tego podwyższenia (30%):

- w wysokości do 50% podwyższenia (czyli 15%) na modernizacje lub remonty na zasadzie refinansowania, co umożliwi przeprowadzenie inwestycji po sezonie i lepszy start w kolejnym sezonie, zapewni inwestycje w branży, która będzie pozbawiona finansowania bankowego,

- w wysokości do 50% podwyższenia (czyli 15%) na wydatki bieżące.

5. Wartość pożyczki do nieruchomości LTV nie mniej niż 75%.

6. Hipoteka ustanawiana notarialnie.

7. Brak prowizji za wcześniejszą spłatę refinansowania.

8. Pożyczki takie powinny być także dla obiektów będących pod zarządem innego przedsiębiorcy lub wynajętych innemu przedsiębiorcy (gdy suma przychodów od takiego podmiotu z miejsc noclegowych obiektu przekracza 50% przychodów w okresie od 1.02.2019 do 28.02.2020 roku), finansowanie udzielone będzie pod warunkiem zrzeczenia się właściciela obiektu z naliczania kar umownych części wynagrodzenia od takiego przedsiębiorcy, wynikłych wyłącznie z powodu ograniczenia ruchu turystycznego lub/i zamknięcia obiektu w okresie pandemii i bezpośrednio w ciągu 12 m-cu od jej zakończenia.

9. Dostępność dla przedsiębiorców, których właścicielami na dzień 31.12.2019 są główni beneficjenci rzeczywiście posiadali rezydencje podatkową na terytorium RP,

10. uprawnienie pożyczkodawcy do wypowiedzenia umowy pożyczki w razie utraty przez głównego beneficjenta rzeczywistego statusu rezydenta podatkowego na terytorium RP.

Celem odciążenia banków, które muszą być również zainteresowane rozwiązaniem problemu udzielenia kredytów dla branży czasowo dotkniętej ograniczeniami, można zobligować także te banki do prowadzenia uproszczonego procesu refinansowania (np. ustąpienie miejsc hipotecznych lub dbałość o potwierdzenie ich poprawnego ustanowienia, włączenie w procedurę refinansowania poprzez zawarcie zautomatyzowanego aneksu przejęcia kredytu przez podmiot finansujący i zobligowanie banku do zrealizowania strony formalnej takiego przejęcia lub w ostateczności procedowanie wniosków w tych bankach na podstawie zestandaryzowanych uproszczonych dokumentów).

Uruchomienie takiego finansowania w PLN i walucie obcej umożliwi finansowanie modernizacji, funkcjonowania i refinansowanie kredytów z zachowaniem niezbędnej karencji i utrzymanie finansowania w docelowej walucie (w której przedsiębiorcy mają umowy o finansowanie i zawarte kontrakty ramowe z operatorami).

Finansowanie to spełni bardzo istotne cele:

- pozwoli przetrzymać okres ograniczeń ruchu turystycznego dla właścicieli infrastruktury noclegowej,
- zminimalizuje ryzyko przejęć znacznej części tego segmentu gospodarki przez duży kapitał zagraniczny inwestujący w długim horyzoncie czasowym,
- spowoduje uniknięcie problemów banków zaangażowanych w finansowanie dotkniętej ograniczeniami branży, poprzez odciążenie ich z czasowo zagrożonych kredytów, co jednocześnie poprawi sytuację oraz dostępność środków finansowych przez banki, które będą inwestowane w branżę aktualnie mniej dotkniętej ograniczeniami.

Hipoteki są jednym z najbezpieczniejszych sposobów zabezpieczenia kredytów i umożliwiają pozyskanie taniego finansowania przez PFR, BGK lub też bezpośrednio przez np. bank hipoteczny na rynku bankowym (np. poprzez hipoteczne listy zastawne). Takie kredyty mógłby udzielać PKO Bank Hipoteczny z gwarancjami BGK - z uwagi na wyspecjalizowanie Banku, takie wnioski powinny być rozpatrywane z automatu i najlepiej polegać na przejęciu kredytów na podstawie nowych umów kredytowych.

II. Powołanie Polskiego Funduszu Turystyki

Postulujemy także wprowadzenie projektu sfinansowania pożyczek przez BGK, a następnie ich dalsze przejęcie przez desygnowany np. Polski Fundusz Turystyki, który wyemituje obligacje (gwarantowane przez BGK, Rząd lub inny podmiot) z których docelowo byłyby sfinansowane pożyczki dla przedsiębiorców (zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach). Byłyby to portfel kredytów o bardzo wysokim bezpieczeństwie, a więc i tanim koszcie pozyskania środków.

Proponowane rozwiązanie „Tarcza Antykryzysowa dla Turystyki” stanowi minimalne obciążenie dla budżetu, znacznie niższe niż koszty upadłości lub „wywłaszczenia” polskich przedsiębiorców przez kapitał zagraniczny i może być wprowadzone w trybie zautomatyzowanym bardzo szybko, co zapewni utrzymanie prawa własności nieruchomości, funkcjonowanie branży a nawet konieczne inwestycje.

Utrzymanie infrastruktury w branży turystycznej (bazy noclegowej) jest także krótkookresowo niezbędne dla utrzymania dotychczasowych łańcuchów dostaw i współpracy firm pracujących dla całej branży.

Wprowadzenie Tarczy Antykryzysowej dla Turystyki pozwoli także na dostosowanie cen usług turystycznych do możliwości i zasobności dużej rzeszy polskich turystów dotkniętych kryzysem gospodarczym, co z kolei jest niezbędne dla utrzymania ruchu turystycznego w ogóle

i umożliwienia skorzystanie i utrzymania funkcjonowania usług około hotelarskich, które bez podstawowej działalności nie mogą funkcjonować.

III. Uzupelniające Pożyczki dla operatorów turystycznych i branż powiązanych z turystyką.

Równocześnie proponujemy udzielenie preferencyjnych pożyczek dla operatorów turystycznych i branż powiązanych z turystyką w wysokości i na warunkach:

dla firm osiągających w okresie od 1.02.2019 do 28.02.2020 roku co najmniej 50% przychodów z branży turystycznej pożyczki 5 letnie z 12 miesięczną karencją spłaty, do kwoty nie przekraczającej 50% obrotu za okres od 1.02.2019 do 28.02.2020 roku, ale nie więcej niż:

- 200.000 zł zabezpieczonych poddaniem się egzekucji w trybie 777 kpc przez większościowych udziałowców według stanu na dzień 28.02.2020 roku oraz osobę uprawnioną do reprezentowania przedsiębiorstwa na dzień 28.02.2020 roku,
- powyżej 200.000 zł, ale nie więcej niż 500.000 zł zabezpieczonych hipoteką ustanowioną notarialnie o wartości co najmniej 130% wartości nieruchomości, z zastrzeżeniem, że z niniejszej pożyczki wydatki w wysokości co najmniej 70% muszą być przeznaczone na bieżące wydatki.

Pozostałe warunki takiej pożyczki:

- prowizja za rozpatrzenie 0,2%,
- brak spłaty za wcześniejszą spłatę,
- karencja w spłacie kapitału do 6 miesięcy od ustąpienia epidemii,
- oprocentowanie WIBOR 6M + 1pp marży,
- dostępność dla przedsiębiorców, których właścicielami na dzień 31.12.2019 przynajmniej w 50% roku byli beneficjenci rzeczywiści odprowadzający podatki na terytorium RP.

IV. Obniżenie podatku od nieruchomości.

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów RP oraz Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP apelują o **radykałne obniżenie maksymalnej wysokości stawki podatku od nieruchomości** dla podmiotów branży turystycznej dotkniętych skutkami pandemii do 6 miesięcy od dnia ustania pandemii.

V. Bony dla Turystyki.

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski i FRZGiP RP opowiadają się za wprowadzeniem Bonów dla Turystyki przeznaczonych do wykorzystywania na zakup wycieczki, pobytu w hotelu, pensjonacie, lub udziału w imprezie turystycznej wspomagającego rozwój turystyki krajowej.

Kazimierz Barczyk

Przewodniczący Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski
oraz Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP

otrzymują:

Premier Mateusz Morawiecki

Wicepremier Jadwiga Emilewicz

Polska Organizacja Turystyczna

Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego

Polska Izba Turystyki